

BIJLAGEN

Financiën

Uitvoeringsagenda 2024

bij

Meerjarenprogramma's Stadsontwikkeling

2023-2026

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Stedelijk Investeringsfonds (SIF).....	1
Bijlage 2: Programma Leefkwaliteit – fysieke ruimte - Financiën.....	3
Bijlage 3: Programma Wonen - Financiën.....	5
Bijlage 4: Programma Mobiliteit – Financiën.....	5
Bijlage 5: Programma Energie – Financiën	9
Bijlage 6: Programma Ruimtelijke economie – Financiën	9

Bijlage 1: Stedelijk Investeringsfonds (SIF)

Bij de Uitvoeringsagenda 2024 hoort ook een financieel overzicht. De onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de beschikbare middelen binnen het SIF en is in overeenstemming met de gemeentebegroting. In de volgende bijlagen is per programma het financiële overzicht nader uitgewerkt.

Vanaf de begroting 2021 zijn in principe alle extra beleids- en intensiveringsmiddelen die zijn gerelateerd aan de programma's Groningen Geeft Energie, Leefkwaliteit, Ruimtelijke Economie/ Vestigingsklimaat, Verkeer & Vervoer en Wonen ondergebracht in het SIF. Voor een uitgebreide toelichting van het Stedelijk Investeringsfonds verwijzen wij naar de Begroting 2024, onderdeel bijlage SIF.

In onderstaand overzicht is de actuele stand van het SIF opgenomen (I=Incidenteel, S=Structureel). Dit overzicht is identiek aan het overzicht SIF zoals dat is vastgesteld in de gemeentebegroting 2024.

SIF-financiën 2024-2027

Titel (bedragen * 1 euro)	I/S	deelprogramma	2024	2025	2026	2027
Intensiveringsmiddelen RE	S	1.1	1.545.000	1.545.000	1.545.000	1.545.000
Intensiveringsmiddelen Mobiliteit	S	1.2	4.030.000	4.730.000	4.730.000	4.730.000
Uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie	S	1.2	1.000.000	1.250.000	1.500.000	1.500.000
Intensiveringsmiddelen Wonen	S	1.3	1.775.000	1.775.000	1.775.000	1.775.000
Intensiveringsmiddelen GGE	S	1.3	2.275.000	2.275.000	2.275.000	2.275.000
Intensiveringsmiddelen GGE	I	1.3	4.000.000	0	0	0
Intensiveringsmiddelen Leefkwaliteit	S	2.1	827.000	827.000	827.000	827.000
Wijkvernieuwing	S	4.2	6.150.000	6.150.000	6.150.000	6.150.000
Wijkvernieuwing	I	4.2	1.500.000	1.000.000	1.000.000	0
Groenplan SIF	S	2.1	500.000	500.000	500.000	500.000
Tijdelijke fietsmaatregelen	S	2.1	688.000	688.000	688.000	688.000
Tijdelijke fietsmaatregelen	I	2.1	400.000	300.000	300.000	0
Stallingen centrum	S	1.2	100.000	400.000	400.000	1.400.000
Stallingen centrum	I	1.2	150.000	100.000	100.000	0
Binnenstadsprogramma	S	1.2	1.700.000	1.880.000	2.060.000	2.240.000
Ringsparen	S	1.2	454.000	454.000	454.000	454.000
SIF plankosten	S	1.3	1.475.000	1.475.000	1.475.000	1.475.000
Bovenwijkse infrastructuur	S	1.1	1.000.000	1.500.000	2.000.000	2.000.000
Stadshavens	S	1.3	1.729.000	1.929.000	2.129.000	2.329.000
Suikerzijde	S	1.1	2.920.000	3.380.000	3.840.000	4.300.000
Oosterhamrikzone	S	1.2	250.000	250.000	250.000	250.000
Martiniplaza	S	3.5	500.000	500.000	500.000	500.000
Hortus/biotoop	S	1.1	500.000	500.000	500.000	500.000
Hortus/biotoop	I	1.1	600.000	0	0	0
Nieuwe Poort	S	3.5	500.000	500.000	500.000	2.500.000
Operatie ingebruikname Julianaplein	I	1.2	500.000	0	0	0
Kansendossier Gerrit Krolbrug	S	1.2	0	0	150.000	150.000
Gebiedsontwikkeling Kardinges	S	3.4	500.000	500.000	500.000	500.000
Gebiedsontwikkeling Kardinges	I	3.4	1.000.000	1.000.000	500.000	0
Meer betaalbare woningen	S	1.3	600.000	900.000	1.200.000	1.200.000
Flexwonen	I	1.3	4.500.000	0	0	0
Stationsgebied investeringen	S	1.2	470.000	988.000	988.000	988.000
Landschap en ecologie	S	2.1	100.000	100.000	100.000	100.000

Groen herwinnen/ leidraad openbare ruimte	S	2.1	250.000	250.000	250.000	0
Groenparticipatie	I	2.1	125.000	125.000	125.000	0
GGE circulaire economie	I	1.3	400.000	0	0	0
Voedsel- en eiwittransitie	I	2.1	450.000	0	0	0
Stadspark/Drafbaan	S	1.1	150.000	150.000	150.000	150.000
Stadspark/Drafbaan	I	1.1	500.000	500.000	500.000	0
Volkshuisvestingsfonds duurzaamheid	S	1.3	500.000	500.000	500.000	500.000
GMF - Overname activa	S	1.1	550.000	550.000	550.000	550.000
GMF - Overname activa	I	1.1	500.000	0	0	0
Taakstelling SIF	S	1.2	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
totaal SIF			39.270.999	39.271.000	40.811.000	41.876.000

Bijlage 2: Programma Leefkwaliteit – fysieke ruimte - Financiën

In dit meerjarenprogramma wordt de inzet van de beschikbaar gestelde intensiveringsmiddelen behandeld. In tabel 1 worden het budget en inkomsten getoond. Binnen het programma Leefkwaliteit zijn doelen opgenomen die financieel niet tot de begroting van het programma Leefkwaliteit behoren. Denk bijvoorbeeld aan de doelstelling om in 2050 een klimaatbestendige gemeente te zijn. Een robuuste en veerkrachtige leefomgeving vormen we door meer groen aan te leggen maar ook door regenwater langer vast te houden en af te voeren via een gescheiden stelsel. Vanuit het GWRP worden middelen beschikbaar gesteld om deze doelstellingen te realiseren.

Omdat de doelen van erfgoed, archeologie en de watervisie bijdragen aan de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte zijn deze thema's zowel beleidsmatig als financieel sinds 2023 overgeheveld van het programma Wonen en daarmee verankerd in het programma Leefkwaliteit. Vanaf 2024 geldt dit ook voor de middelen ten aanzien van Fietsparkeren, zodat we een toegankelijke openbare ruimte hebben die ruimte biedt voor verblijf en ontmoeting. Daarbij richten we ons op de binnenstad en enkele oude wijken. De middelen zijn overgeheveld vanuit deelprogramma 1.2 Mobiliteit.

Tabel 1: Budget en inkomsten Leefkwaliteit (bedragen x €1.000)

	2024	2025	2026
Structureel budget (S)	7.358	7.358	7.358
Incidenteel budget (I)	4.775	4.225	4.225
Totaal beschikbaar	12.133	11.583	11.583

Een deel van de structurele middelen zetten we in als investering. Het betreft hier voornamelijk middelen die gelabeld zijn voor de uitvoering van het Groenplan Vitamine G (en het compensatiepakket Groen en Duurzaam Eelde). De bijbehorende kapitaalslasten lopen hierdoor op en hebben een langjarige impact op het daadwerkelijk 'vrije' inzetbare deel van de structurele middelen.

Tabel 2. Verwachte kapitaalslasten (bedragen x €1.000)

	2024	2025	2026
Kapitaalslasten	48	146	146

In tabel 3 wordt het meerjarenperspectief per pijler uit het programma getoond. Binnen elke pijler is een nadere onderverdeling gemaakt. De tabel is exclusief ontwikkelingen verbonden partijen.

Tabel 3. Verdeling middelen Leefkwaliteit (bedragen x €1.000)

	Programma- begroting	2024	2025	2026	S/I/O
Robuust en veerkrachtig					
SIF – Groen	2.1	500	500	500	S
Groen en Duurzaam Eelde	2.1	150	150	150	S
Groencompensatiefonds ¹	2.1	-	-	-	I
Landschap	2.1	20	20	20	S
Landschapsvisie	2.1	-	-	-	I
Landschap en ecologie coalitieakkoord 2023-2026	2.1	100	100	100	S
Prioritering GWRP klimaatadaptatie	2.1	1.500	1.500 ²	1.500 ³	I
Afkoppelbudget GWRP	2.1	1.500	1.500 ³	1.500 ³	I
Uitvoeringsprojecten afkoppelen GWRP	2.1	4.478	4.478 ³	4.478 ³	S
Groen in de openbare ruimte/Herwinnen OR	2.1	395	395	395	S
Gezond, veilig en duurzaam leven					
Lucht en geluidkwaliteit	2.1	50	50	50	S
DU middelen Bodem & Ondergrond ³	2.1	300	300	300	I
Groenparticipatie coalitieakkoord 2023-2026	2.1	125	125	125	I
Voedsel - & landbouwtransitie, visie landelijk gebied ⁴	2.1	450	pm	pm	I
Verblijfskwaliteit staat voorop					
Programma Archeologie	2.1	100	100	100	S
Programma Monumenten	2.1	209	209	209	S
Groninger Monumentenfonds	2.1	75	75	75	S
Erfgoed & archeologie coalitieakkoord 2023-2026	2.1	125	125	125	S
Watervisie	2.1	168	168	168	S
Fietsparkeren coalitieakkoord 2023-2026	2.1	400	300	300	I
Fietsstewards	2.1	263	263	263	S
Handhaven maximale parkeerduur	2.1	150	150	150	S
Handhaven fout geparkeerde fietsen	2.1	175	175	175	S
Inzet BOA's bij handhaving avonden	2.1	100	100	100	S
Stadspark en drafbaan	2.1	500	500	500	I
Stadspark en drafbaan	2.1	150	150	150	S
Plankosten Leefkwaliteit structureel	2.1	150	150	150	S
Totaal		12.133	11.583	11.583	

¹ Inzet van het groencompensatiefonds is afhankelijk van de stortingen. We begroten geen budget voor deze post. Zie voor een stand van zaken van het Groencompensatiefonds bijlage 1 bij de Meerjarenprogramma's 2023-2026.

² Vanaf 2025 werken we met een geactualiseerd GWRP. In het kader daarvan worden budgetten ook geactualiseerd.

³ Dit betreft de minimale bijdrage voor bodemtaken structureel gedekt vanuit concern. De uiteindelijke hoogte van de bijdrage via een Decentrale Uitkering wordt in de meicirculaire van het gemeentefonds kenbaar gemaakt.

⁴ Intensivering nr. 32 begroting 2024. Onderzoeken of vanaf 2025 middelen beschikbaar komen via Nationaal Programma Landelijk Gebied.

Bijlage 3: Programma Wonen - Financiën

In het begrotingsprogramma Wonen gaan de nodige miljoenen om, deze worden toegelicht in de gemeentelijke begroting. In dit Meerjarenprogramma Wonen wordt de inzet van de beschikbaar gestelde intensiveringsmiddelen behandeld. In 2024 is €1.807.000 aan reguliere intensiveringsmiddelen voor Wonen beschikbaar. In 2023 is naast de reguliere intensiveringsmiddelen naar aanleiding van het initiatiefvoorstel '2500 betaalbare woningen extra' een intensivering opgenomen van € 300.000,- cumulatief per jaar.

Bedragen x € 1.000

	2023	2024	2025	2026
Structureel budget (S)	1807	1807	1807	1807
structureel budget (S)	300	600	900	1200
Overige inkomsten (O)	-	4500	-	-
Totaal beschikbaar	2107	6907	2707	3007

Van de beschikbare reguliere intensiveringsmiddelen Wonen is € 500.000 geormerkt ten behoeve van de uitvoering van het actieplan sociale huur. Dit betekent dat er nog € 1,307 miljoen beschikbaar is voor uitvoering van de opgaven in de begroting. De middelen over 2024 ter hoogte van €1,307 miljoen worden op hoofdlijnen als volgt verdeeld:

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	S/I/O
Stimuleren en reguleren woningmarkt:	795	-	-	S
- Gebiedsgerichte cofinanciering				
- Prestatieafspraken				
- Woonakkoord / Boumakring				
- Woningbouw in de dorpen				
- Steunpunt huren				
Doelgroepen	425	-	-	S
- Jongerenhuisvesting				
- Ouderen en zorg				
- Wooncoöperaties				
- Woonwagenbewoners				
Kwaliteit en duurzaamheid	25	-	-	S
- Energie / duurzaamheid				
- Circulair bouwen				
Overig wonen	62	-	-	S
- Woningmarktonderzoek en monitoring				
- Uitvoeren watervisie				

Naast de reguliere intensiveringsmiddelen is in 2024 €600.000 extra beschikbaar vanuit het eerder genoemde initiatiefvoorstel. Deze middelen worden zoals aangegeven in de brief over Betaalbaar wonen via een nog op te richten Betaalbaar wonen fonds voor de realisatie van extra betaalbare woningen ingezet. Daarnaast is voor 2024 incidenteel een bijdrage beschikbaar gesteld voor de realisatie van flexwoningen ter hoogte van €4.500.000,-.

Bijlage 4: Programma Mobiliteit – Financiën

Intensiveringsmiddelen Verplaatsen

De financiering van (verkeers)beleidsvorming en daaruit voortvloeiende projecten, het verrichten van studies en (plan)onderzoek, deelname aan experimenten en ontwikkelingen, cofinanciering voor subsidies en het uitvoeren van maatregelen zijn essentiële onderdelen van het Programma Mobiliteit. Voor deze reguliere activiteiten beschikt het Programma Mobiliteit over structurele middelen (zie onderstaande tabel). Omdat een steeds groter wordend deel daarvan inmiddels is bestemd en/of uitgegeven, zijn met het coalitieakkoord de structurele intensiveringsmiddelen aangevuld tot een totaalbedrag van 3,48 miljoen euro in 2024 en 4,18 miljoen euro vanaf 2025. Daarbovenop is structureel 200.000 euro beschikbaar voor Gebiedsgericht Werken, zodat de gebiedsteams rechtstreeks en samen met de wijk kleinschalige verkeersproblematiek kunnen oppakken. Voor de invoering van een zero-emissiezone voor stadslogistiek met de bijbehorende aanpassingen van het venstertijdengebied, het ontheffingenbeleid en de handhaving is structureel 200.000 euro beschikbaar. En voor de meerkosten van intelligente verkeerslichten (iVRI's) is structureel 150.000 euro beschikbaar.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026
Intensiveringsmiddelen Verplaatsen (S)	3.480	4.180	4.180
Kleine Verkeersmaatregelen (S)	200	200	200
Zero-emissiezone Stadslogistiek (S)	200	200	200
Meerkosten intelligente verkeerslichten (iVRI) (S)	150	150	150
Totaal	4.030	4.730	4.730

De inzet van de beschikbare investeringsmiddelen is per inhoudelijke opgave voor 2024 concreet uitgewerkt in de onderstaande tabel. De planning voor de jaren 2025 en daarna is meer indicatief. Overigens herijken we plannen jaarlijks op basis van de actuele ontwikkelingen. De nieuwe, aangepaste plannen vormen de input voor de jaarlijkse Uitvoeringsagenda Mobiliteit. De totaal beschikbare investeringsmiddelen worden de komende jaren ingezet volgens de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026
Opgaven Vervoerswijzen (S)	1.500	1.600	1.500
Opgaven Impact op de directe omgeving (S)	880	1.300	1.300
Opgaven Slim en Duurzaam (S)	1.100	1.280	1.380
Totaal	3.480	4.180	4.180

Uitvoeringsprogramma's Mobiliteitsvisie

Aan het uitvoeren van de Mobiliteitsvisie zit een forse financiële opgave. Op basis van het vastgestelde Uitvoeringsprogramma Doorwaadbare Stad 'Van verkeersruimte naar leefruimte' zijn we aan de slag met de transformatie van 50 naar 30 km/uur, de inrichting van een aantal belevingsplekken en de realisatie van autoknips. Met het onlangs vastgestelde Uitvoeringsprogramma Hubs gaan we aan de slag met de inrichting van hubs: duidelijk herkenbare locaties waar diverse soorten (deel)vervoer samenkomen, eventueel aangevuld met andere passende voorzieningen. Begin 2024 volgt nog de Routekaart OV 2040. Voor deze drie uitvoeringsprogramma's zijn in het coalitieakkoord structurele middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen worden de komende jaren ingezet volgens de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026
Doorwaadbare Stad (S)	800	950	1.200
Routekaart OV 2040 (S)	100	200	200
Uitvoeringsprogramma Hubs (S)	100	100	100
Totaal	1.000	1.250	1.500

Fietsparkeren

In de binnenstad staat onze ambitie op het gebied van leefbaarheid en toegankelijkheid soms op gespannen voet met de grote aantallen gestalde fietsen op straat. Het herwinnen van de openbare ruimte en het creëren van meer ruimte voor de voetganger vergt forse investeringen in de aanleg van nieuwe fietsenstallingen. Voor de realisatie van fietsenstallingen aan de west- en zuidzijde van de binnenstad zijn vanuit het coalitieakkoord financiële middelen beschikbaar gesteld (zie onderstaande tabel). Investeringen in de realisatie van fietsenstallingen in de binnenstad worden gefinancierd vanuit het Programma Mobiliteit. Aanvullende maatregelen in de openbare ruimte, zoals de inzet van fietsstewards in de binnenstad, vallen onder het Programma Leefkwaliteit, en zijn daarom niet opgenomen in deze paragraaf.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026
Fietsparkeren (fietsenstallingen binnenstad) (I)	150	100	100
Fietsparkeren (fietsenstallingen binnenstad) (S)	100	400	400
Totaal	250	500	500

Bovenwijkse infrastructuur

In veel projecten speelt het Grondbedrijf een belangrijke rol voor de realisatie en financiering van onze plannen. Het Stedelijke InvesteringsFonds (SIF) is van groot belang om de randvoorwaardelijke bovenwijkse voorzieningen en infrastructuur te financieren voor die gebieden. Via het Grondbedrijf worden de woon- en werkgebieden waar nodig aangekocht, van bestemming gewijzigd en getransformeerd naar de gewenste functies. De ontwikkeling, aankoop en inrichting van deze gebieden vraagt echter steeds hogere investeringen. Zowel in het openbaar gebied als in de gebouwde omgeving. Denk hierbij aan een klimaat adaptieve inrichting, energieneutraliteit, natuur inclusief, maar ook bij voorkeur zo weinig mogelijk geparkeerde auto's op straat. Deze kosten dienen gedekt te worden door de waardeontwikkeling in dat gebied (grondverkoop). Vooral bij die ontwikkelingen waar de betaalbaarheid van bijvoorbeeld woningen een belangrijk beleidsdoel is, staan grondexploitaties stevig onder druk en zijn aanvullende financiële middelen nodig. Voor de bovenwijkse en/of regionale voorzieningen die gepaard gaan met de groei van de gemeente en niet uit de grondexploitatie of de beschikbare middelen in het SIF gedekt kunnen worden, vragen om extra dekking. Hiervoor zijn in het coalitieakkoord financiële middelen voor beschikbaar gesteld (zie onderstaande tabel).

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026
Bovenwijkse infrastructuur (S)	1.000	1.500	2.000
Totaal	1.000	1.500	2.000

Bijlage 5: Programma Energie – Financiën

Er is jaarlijks €2.030.000 structureel aan eigen middelen beschikbaar voor het programma Energie. Vanuit het coalitieakkoord is voor 2024 €4.000.000 incidenteel beschikbaar gesteld.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026
Structureel budget (S)	2.030	2.030	2.030
Incidenteel budget (I)	4.000	0	0
Volkshuisvestingsfonds (S)	500	500	500
Totaal beschikbaar	6.530	2.530	2.530

Deze middelen worden verdeeld in onderstaande drie onderdelen:

- *Groningen Geeft Energie*

Bij Groningen Geeft Energie gaat dit onder andere naar personeel, rentelasten, gebiedsgerichtwerken, communicatie, EU, CO₂ monitor en de actualisatie van de routekaart.

- *Gebouwde Omgeving*

Bij de gebouwde omgeving gaat dit onder andere naar de wijkenergieaanpak, het energieloket, Groningen Werkt Slim, woningcorporaties, bestrijding energiearmoede en het volkshuisvestingsfonds.

- *Hernieuwbare energie & energieoplossingen*

Bij hernieuwbare energie en energieoplossingen gaat dit onder andere naar warmte, zon, wind, waterstof, fonds energietransitie, exploitatiemaatschappij, netinpassing & Groningen Stroomt Door en de accu Duinkerkenstraat.

Totaalbeeld financiën

Naast het programma Energie zijn er verschillende geldstromen die we in deze paragraaf inzichtelijk maken. Het gaat hierbij alleen om de geldstromen die ‘door’ de gemeentebegroting lopen.

Bijdrage Proeftuin Aardgasvrije Wijken: Paddepoel en Selwerd

In 2018 zijn er voor de ‘proeftuinen’ aardgasvrije wijken aan 27 gemeenten rijksbijdragen toegekend voor het aardgasvrij maken van wijken. In het Programma Aardgasvrije Wijken doen gemeenten kennis en ervaring op om bestaande wijken haalbaar en betaalbaar te verduurzamen. Wij zijn één van deze 27 gemeenten en hebben hiervoor in 2018 een bijdrage ontvangen van €4,825 miljoen voor de wijken Paddepoel en Selwerd. Dit bedrag willen we besteden aan procesgeld, cofinanciering en aan financiering van onrendabele toppen met als doel om zoveel mogelijk woningen van het aardgas te krijgen en van ervaringen te leren.

Bijdrage Proeftuin Aardgasvrije Wijken: de Wijert

De Wijert is in oktober 2020 door de Rijksoverheid geselecteerd als aardgasvrije proeftuin. Met een tweede aardgasvrije proeftuin in onze gemeente krijgen we erkenning als koploper in het aardgasvrij maken van wijken. Met de rijksbijdrage van € 4 miljoen kan het voorwerk gedaan worden in het noordelijke deel van De Wijert om deze uiteindelijk op een warmtenet aan te sluiten. De Wijert is één van de vijf wijkvernieuwingswijken in de stad. In de Wijert hebben bewoners, ondernemers, scholen, woningcorporaties, de gemeente en andere organisaties met elkaar afgesproken om samen te werken aan een vitale en leefbare wijk onder de noemer Wijkdeal De Wijert. Samen met alle in de wijk betrokken partijen wordt binnen het samenwerkingsverband Wijkdeal De Wijert gewerkt aan een betaalbare en daarmee toegankelijke overgang naar een aardgasvrije wijk.

Making City Lighthouse project

In 2018 zijn wij gestart met het Europese Lighthouse project: MAKING-CITY. De toekenning van de Europese Commissie bedraagt €18 miljoen. Voor de Groningse deelnemers samen is dat €7,61 miljoen; waarvan €2,35 miljoen voor de gemeente. Duur van het project was vijf jaar en is met één jaar verlengd tot en met 2024.

Volkshuisvestingsfonds

Vanuit het Volkshuisvestingsfonds is €10,5 miljoen toegekend. Deze middelen zijn bestemd voor het isoleren van woningen van particuliere eigenaren (minimaal Energielabel B), specifiek gericht op de wijken Paddepoel, Vinkhuizen en Selwerd.

Energiearmoede

Door de stijgende woonlasten en met name door de stijgende energieprijzen hebben steeds meer huishoudens moeite om rond te komen. Dit speelt niet alleen bij mensen met een minimuminkomen maar komt ook steeds vaker voor bij de middeninkomens. Deze groep is dynamisch en verandert op ieder moment. Vanuit het Rijk hebben we in 2022 €7,2 miljoen ontvangen voor de aanpak van energiearmoede. In 2023 hebben we 4,8 miljoen euro ontvangen. Hierdoor komt het totaal op €12 miljoen. We zetten onder andere in op de aanpak gratis isolatie voor minima met een eigen woning, ontvangen woningeigenaren met een laag energielabel en een lage woz-waarde een gratis isolatiemaatregelen en op de vervanging van witgoed door nieuwe energiezuinige witgoed.

Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

De gemeente Groningen heeft veel taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Met de regeling CDOKE kunnen wij onder andere collega's aannemen en/of externe deskundigen inhuren. Dit kan voor meerdere jaren. Onder klimaat- en energiebeleid valt beleid dat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit de Klimaatwet. Vanuit de CDOKE regeling ontvangen we voor 2024 een bedrag van €4,4 miljoen waarbij de verdeling over de deelprogramma's nog plaats moet vinden.

Bijlage 6: Programma Ruimtelijke economie – Financiën

Het financieel kader voor het programma ruimtelijke economie is:

Bedragen x € 1.000

	Ruimtelijke economie		2024	2025	2026
65	Revitalisering bedrijventerreinen	S	175	275	275
66	Investeren in dynamo's	S	430	330	330
67	Uitbreiden voorraad werklocaties	S	100	100	100
68	PDV (Sontplein/Hoendiep)	S	0	0	0
69	Verbeteren wijk- en dorpswinkelcentra	S	240	240	240
70	Uitvoering Retail visie en vrijetijdseconomie	S	100	100	100
71	Herstelagenda (RE)	S	50	50	50
72	Kardinge/vitaliteitscampus	S	500	500	500
73	Broedplaatsen/Startup/BAT Niemeijer	S	100	100	100
	Broedplaatsen structureel	S	250	250	250
74	Langzaam verkeersverbinding Sontplein-Oosterkade-Binnenstad	S	0	0	0
	Ruimte bieden aan circulaire economie	S	100	100	100
			2.045	2.045	2.045

Toelichting

wijziging t.o.v. vorige meerjarenbegroting 2023-2026

- De komende jaren verschuiven we begrote middelen op onze Perifere Detailhandel Voorziening-gebieden Sontplein en Hoendiep/Peizerweg naar uitvoeringsmiddelen wijkwinkelcentra en Dynamo's voor werkgelegenheid/BAT Niemeijer. We moeten hier de komende jaren veel inzet op plegen. Daarnaast functioneren beide PDV gebieden goed: de gebieden zijn ontwikkeld, er is nagenoeg geen leegstand en de gemeente heeft weinig mogelijkheden om te investeren (geen eigen grond). Tegelijkertijd zien we in een aantal wijkwinkelcentra kansen voor het daadwerkelijk verbeteren van de verblijfskwaliteit. Voor het komend jaar gaat het dan om Koopmansplein en De Savornin Lohmanlaan. Vooralsnog tijdelijke verschuiving voor de komende jaren.
- BAT Niemeijer: i.p.v. 100k incidenteel in 2024 stellen we voor dit bedrag te continueren in 2024-2026, afhankelijk van de uiteindelijke samenwerking in de gebiedsontwikkeling en de noodzakelijke gemeentelijke inzet.
- Dynamo's voor werkgelegenheid: hier zetten we meer middelen in op afronden en juist ook uitvoeren van de gebiedsvisie Zernike, start visie UMCG, visie Martiniplaza (start ontwikkeling verbinding station), Binnenstadscampus Harmoniecomplex en uitvoering visie Corpus den Hoorn en Europapark. Voor deze laatste komt in Q1 een kredietvoorstel.

Revitalisering bedrijventerreinen: de hiervoor begrote middelen zetten we in 2024 in op Scandinavisch Havens, Koningsweg en Ulgersmaweg. Voor de eerste willen we in 2024 investeren in de openbare ruimte.

Incidentele middelen uit Citydeal vitale binnensteden

€ 50.000 voor 3 jaar (2024-2026). Deze incidentele middelen staan onder herstelagenda (RE) in de begroting.

Incidentele middelen uit Masterplan Campussen

Vanuit het Nationaal Programma Groningen (vanaf 2023 ondergebracht in Nij Begun, het programma op basis van de kabinetsreactie Parlementaire enquête aardgaswinning Groningen) wordt door ons en de regio Groningen/Noord-Drenthe vormgegeven aan het Masterplan Campussen. Hierin is voor de komende jaren € 50

miljoen beschikbaar voor ecosysteemontwikkeling en de onrendabele top op fysieke campusontwikkelingen. De voorwaarden en verdelingssystematiek moeten nog opgesteld worden. Deze middelen kunnen voor incidentele dekking zorgen voor de ontwikkeling van Zernike, Healthy Ageing Campus, Vitaliteitscampus Kardingse en duurzaamheidscampus Suikerzijde. Deze incidentele middelen zijn nog niet verwerkt in de begroting.